

Obsah

Předmluva	15
1 Diagnostika diabetes mellitus, laboratorní sledování	
<i>Martin Haluzík</i>	17
1.1 Diagnostika diabetu	17
1.2 Sledování kompenzace diabetu	20
1.3 Další laboratorní metody užívané při diagnostice a klasifikaci diabetu	22
2 Léčba diabetes mellitus 2. typu perorálními antidiabetiky	
<i>Martin Haluzík</i>	27
2.1 Patofyziologické změny při DM 2. typu	27
2.2 Obecné přístupy k léčbě DM 2. typu ve světle provedených klinických studií	28
2.3 Cíle léčby diabetika 2. typu	31
2.4 Algoritmus léčby DM 2. typu	32
2.5 Perorální antidiabetika využívaná v léčbě DM 2. typu	41
2.5.1 Deriváty sulfonylurey	41
2.5.2 Glinidy	45
2.5.3 Metformin	46
2.5.4 Glitazony	51
2.5.5 Inhibitory alfa-glukosidázy	54
2.5.6 Inhibitory dipeptidyl-peptidázy 4	55
2.5.7 GLP-1 agonisté	57
3 Léčba DM 2. typu inzulinem	
<i>Martin Haluzík</i>	61
3.1 Léčba DM 2. typu inzulinem: výhody a nevýhody	61
3.2 Indikace k zahájení inzulinoterapie u DM 2. typu	63
3.3 Kombinace perorálních antidiabetik s inzulinem	65
3.4 Praktický přístup k léčbě inzulinem u DM 2. typu	66
3.4.1 Iniciační inzulinoterapie	67
3.4.2 Volba konkrétního inzulinu při inzulinoterapii 2. typu	69
3.4.3 Volba vhodného inzulinového režimu	70
3.4.4 Léčba inzulinovými analogy u diabetu 2. typu	73
3.5 Léčba DM 2. typu inzulinovou pumpou	76
3.6 Nezkompenzovatelný obězní diabetik 2. typu	76

4 Antiobezitika v léčbě diabetes mellitus	
<i>Jitka Housová, Štěpán Svačina</i>	78
4.1 Antiobezitika na našem trhu	80
4.1.1 Centrálně působící antiobezitika	81
4.1.2 Antiobezitika omezující vstřebávání živin	85
4.1.3 Léky zvyšující výdej energie (termogenní farmaka)	88
4.2 Strategie při léčbě antiobezitiky	88
4.3 Antiobezitika nové generace, u kterých právě probíhají klinické studie	89
5 Chirurgická léčba obezity a diabetes mellitus 2. typu z pohledu bariatrického chirurga	
<i>Mojmír Kasalický</i>	91
5.1 Historie chirurgické léčby obezity	91
5.2 Současné možnosti chirurgické léčby obezity	96
5.3 Indikace k bariatrickým výkonům	99
5.4 Kontraindikace bariatrických výkonů	101
5.5 Vyšetření před bariatrickým výkonem	102
5.6 Výběr bariatrického výkonu	102
6 Metabolická chirurgie v léčbě diabetu	
<i>Petr Sucharda</i>	107
6.1 Metabolická vs. bariatrická chirurgie	107
6.2 Hormonální sledování po bariatrických operacích	109
6.3 Indikace a sledování pacientů	110
6.4 Perspektivy metabolické chirurgie	112
7 Fyzická aktivita v léčbě diabetes mellitus 2. typu	
<i>Martin Matoulek, Denisa Haluzíková</i>	114
7.1 Frekvence a intenzita pohybové aktivity	116
7.2 Druh pohybové aktivity	116
7.3 Monitorace glykemie při fyzické aktivitě	119
7.4 Komplikace pohybových aktivit u diabetiků	121
8 Dieta u pacientů s diabetes mellitus	
<i>Jitka Housová, Lenka Mičová, Lucie Horníková</i>	128
8.1 Cíle dietní léčby pacientů s diabetem	128
8.2 Zhodnocení nutričního stavu	130
8.3 Tuky v diabetické dietě	132
8.4 Sacharidy v diabetické dietě	134

8.5 Sladidla v diabetické dietě	135
8.6 Bílkoviny v diabetické dietě	142
8.7 Alkohol, vitaminy a potravinové doplňky	143

9 Léčba diabetes mellitus 1. typu

<i>Martin Prázný</i>	154
9.1 Farmakoterapie diabetes mellitus 1. typu	154
9.1.1 Zahájení léčby inzulinem u pacienta s nově zjištěným diabetem 1. typu za hospitalizace	154
9.1.2 Kontroly glykemie a úpravy dávkování inzulinu u hospitalizovaného pacienta	157
9.1.3 Zahájení léčby inzulinem u pacienta s nově zjištěným diabetem 1. typu, ambulantní postup	160
9.1.4 Kontroly glykemie a úpravy dávkování inzulinu při zahájení léčby ambulantně	161
9.1.5 Vedení léčby inzulinem u pacienta s DM 1. typu	162
9.1.6 Převedení na inzulinová analogá a léčba inzulinovými analogy	163
9.1.7 Pomůcky pro aplikaci inzulinu	165
9.1.8 Selfmonitoring glykemií	166
9.1.9 Indikace k transplantaci pankreatu	168
9.2 Akutní komplikace diabetu	168
9.2.1 Hypoglykemie	168
9.2.2 Diabetická ketoacidóza	169
9.2.3 Další specifické situace u diabetu 1. typu	171
9.3 Dietní strategie u pacienta s DM 1. typu	171
9.4 Samostatné úpravy diety a inzulinové léčby pacientem	173
9.4.1 Faktor inzulinové senzitivity	173
9.4.2 Inzulin/sacharidový index	174
9.4.3 Úprava dávkování inzulinu při nemoci	175
9.4.4 Fyzická aktivita	175
9.4.5 Cestování a aplikace inzulinu	176

10 Léčba inzulinovou pumpou

<i>Martin Prázný</i>	179
10.1 Indikace pro zahájení léčby inzulinovou pumpou	179
10.2 Přehled inzulinových pump používaných v ČR	180
10.3 Zahájení léčby inzulinovou pumpou	182
10.4 Vedení léčby inzulinovou pumpou	187
10.5 Komplikace při léčbě inzulinovou pumpou	187

11 Léčba gestačního diabetu

<i>Hana Krejčí, Milena Moravcová</i>	188
11.1 Definice a patogeneze	188
11.2 Rizika gestačního diabetu	190
11.3 Diagnostika GDM	192
11.4 Sledování pacientek s gestačním diabetem	196
11.5 Léčba gestačního diabetu	204
11.6 Gynekologické sledování těhotných s GDM	210
11.7 PAD v léčbě gestačního diabetu	211

12 Léčba diabetes mellitus 1. a 2. typu v těhotenství

<i>Hana Krejčí, Milena Moravcová</i>	213
12.1 Rizika pro embryo/plod	213
12.2 Rizika pro matku	215
12.3 Prekoncepční péče	217
12.4 Kontraindikace těhotenství	221
12.5 Sledování diabetiček v těhotenství	222
12.5.1 Selfmonitoring	222
12.5.2 Pravidelné diabetologické kontroly	222
12.6 Opatření k porodu diabetiček	225
12.6.1 Opatření k porodu diabetiček na IIT	225
12.6.2 Opatření k porodu diabetiček na CSII	226

13 Selfmonitoring a kontinuální monitorace glykemie

<i>Miloš Mráz, Martin Haluzík</i>	228
13.1 Selfmonitoring glykemie	228
13.2 Indikace selfmonitoringu glykemie	229
13.3 Glukometry, technika selfmonitoringu glykemie	232
13.4 Praktické aspekty selfmonitoringu glykemie	233
13.5 Kontinuální monitorace glykemie	237
13.6 Monitorace glykosurie a ketonurie	242

14 Léčba dyslipidemie a prevence ICHS u diabetiků

<i>Michal Vrablík</i>	244
14.1 Diabetická dyslipidemie	244
14.1.1 Diagnostika diabetické dyslipidemie	246
14.1.2 Nové markery kardiovaskulárního rizika spojeného s diabetickou dyslipidemií	247
14.1.3 Léčba diabetické dyslipidemie	248

14.1.3.1 Nefarmakologická opatření v léčbě diabetické dyslipidemie	248
14.1.3.2 Farmakologická léčba diabetické dyslipidemie	250
14.1.4 Reziduální riziko diabetické dyslipidemie	262
14.1.5 Kombinační hypolipidemická léčba	263
14.2 Prevence ICHS u diabetiků	265
14.2.1 Antiagregační léčba u diabetiků jako součást prevence ICHS	266
14.2.2 Acetylsalicylová kyselina v prevenci ICHS u diabetiků	267
14.2.3 Acetylsalicylová kyselina a lékové interakce	268
14.3 Účinná prevence ICHS u diabetiků	269
15 Léčba arteriální hypertenze u diabetiků	
<i>Tomáš Zelinka</i>	271
15.1 Diferenciální diagnóza arteriální hypertenze u diabetes mellitus	272
15.2 Léčba arteriální hypertenze u diabetes mellitus	276
16 Léčba diabetické neuropatie	
<i>Lucie Nováková</i>	290
16.1 Diagnostika diabetické neuropatie	291
16.2 Rozdělení diabetických neuropatií	294
16.3 Léčba diabetické neuropatie	296
16.4 Algoritmus symptomatické léčby bolestivé diabetické neuropatie	299
16.5 Posudková hlediska	302
17 Léčba diabetické nefropatie (diabetického onemocnění ledvin)	
<i>Vladimíra Bednářová, Zdeňka Hrušková</i>	303
17.1 Diabetické onemocnění ledvin	304
17.2 Vyšetření pacienta s diabetickým onemocněním ledvin	306
17.3 Kdy odeslat diabetika k nefrologovi	315
17.4 Ovlivnění rizikových faktorů diabetického onemocnění ledvin	316
17.4.1 Režimová opatření	316
17.4.2 Kompenzace diabetu	318
17.4.3 Ovlivnění mikroalbuminurie a proteinurie	320
17.4.4 Léčba arteriální hypertenze	323
17.4.5 Léčba hyperlipoproteinemie	325
17.4.6 Infekce močových cest u diabetiků	327

17.4.7 Očkování	329
17.4.8 Prevence a léčba kostní nemoci	330
17.4.9 Léčba anemie	333
17.5 Terminální selhání ledvin – možnosti náhrady funkce ledvin . .	334
18 Léčba očních komplikací diabetu	
<i>Jiří Záhlava, Ivan Karel . . . . .</i>	337
18.1 Klasifikace diabetické retinopatie	337
18.2 Výskyt a rizikové faktory diabetické retinopatie	338
18.3 Patofyziologie a klinický obraz diabetické retinopatie	339
18.4 Prevence a léčba diabetické retinopatie	339
18.5 Jiné oční komplikace diabetu	343
18.6 Posudková hlediska	345
Seznam zkratk	347
Rejstřík	349